

زندگينامه ي استاد كاظم مديرشانه چي

استاد کاظم مدیر شانه چی

از شاگردان برجسته مرحوم فقیه سبزواری و دارای اجازه اجتهاد از مرحوم فقیه

استاد کاظم مدیر شانه چی در سال ۱۳۰۶ ش (۱۳۴۶ق) در مشهد دیده به جهان گشود. او در سن بیست سالگی به حوزه علمیه وارد شد و هفده سال در حوزه علمیه مشهد به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۳۶ به اخذ درجه اجتهاد نائل آمد. ایشان در رشته های فقه، علوم حدیث و تاریخ در مقاطع لیسانس، فوق لیسانس و دکترا در دانشگاه به تدریس اشتغال داشتند و در طول زندگی خود کتابخانه ای نفیس با حدود هشت هزار نسخه کتاب ارزشمند گرد آوردند و آنها را به مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه مشهد اهدا نمودند. زمینه های علمی تالیفات استاد عبارتند از علم الحدیث، فقه و مبانی اسلامی، کتاب شناسی، تاریخ اسلام. استاد کاظم مدیر شانه چی به سال ۱۳۷۲ استاد نمونه دانشگاه و به سال ۱۳۸۰ از چهره های ماندگار معرفی شدند. و سرانجام پس از عمری مجاهدت در عرصه های علمی در اردیبهشت ۱۳۸۱ (۱۴۲۳ق) دار فانی را بدرود گفتند. همایش نکوداشت استاد شانه چی در دانشکده الهیات مشهد در تاریخ ۸۰/۳/۹ برگزار گردید.

اساتید ایشان

- ۱- در رشته زبان و ادبیات عرب: ادیب نیشابوری، ادیب هروری، محقق نوقانی، آیت الله وحید خراسانی
- ۲- در فراگیری کتاب های معالم، قوانین و شرح لمعه شیخ حبیب الله گلپایگانی، شیخ عبدالنبی کجوری،
حاج میرزا محمد مدرس و آیت الله مروارید
- ۳- در دروس رسائل، مکاسب و کفایه: آیت الله شیخ هاشم قزوینی و آیت الله میرزا علی اکبر نوقانی
- ۴- در مباحث خارج فقه و اصول: شیخ هاشم قزوینی، شیخ مجتبی قزوینی، میرزا احمد آقازاده کفایی، سید محمد هادی میلانی، سید ابوالقاسم خوبی، سید یونس اردبیلی، رامهرمزی بهبهانی، میرزا مهدی آشتیانی و میرزا مهدی اصفهانی
- ۵- در فلسفه و علوم عقلی: شیخ مجتبی قزوینی، شیخ سیف الله ایسی و مرحوم الهی قمشه ای

- ۱- مسؤلیت گروه حدیث در بنیاد پژوهش‌های اسلامی
- ۲- عضویت در مجمع تقریب بین المذاهب و بنیاد نهج البلاغه
- ۳- سفرهای تحقیقاتی به کشورهای اسلامی و حضور در بیش از بیست سمینار و کنگره داخلی و خارجی.
- ۴- راهنمایی، مشاوره و نظارت بر ۳۴ پایان‌نامه کارشناسی ارشد
- ۵- اجازه روایت حدیث از: شیخ آقا بزرگ تهرانی، شیخ هاشم قزوینی، شیخ مهدی الهی قمشه‌ای و ابوالعباس عمرانی استاد دارالحدیث حسنی رباط مغرب، و درجه اجتهاد از: مرحوم آیت‌الله حاج میرزا حسین فقیه سبزواری
- ۶- چهارده مقاله درباره «تاریخ کتاب و کتابخانه در اسلام» (چاپ آستان قدس رضوی به صورت کتاب)
- ۷- سلسله مقالات «مزارات خراسان»، «خواجه ربیع»، «خواجه أبصلت»، «مرحوم طبرسی» و... «تاریخ منطق»، «کتاب‌شناسی کتب اربعه حدیث شیعه» و «حج پیامبر (صلی الله علیه و آله)»

آثار چاپ شده

- ۱- علم الحدیث
- ۲- درایه الحدیث
- ۳- آیات الأحکام (دو جلد به فارسی در تفسیر)
- ۴- ترجمه و شرح تبصره المتعلمین
- ۵- تاریخچه ادوار منطق
- ۶- تاریخ فقه مذاهب اسلامی
- ۷- مزارات خراسان
- ۸- روش استنباط
- ۹- کتاب و کتابخانه در اسلام
- ۱۰- فهرست نسخه‌های خطی دو کتابخانه مشهد
- ۱۱- فهرست نسخه‌های خطی چهار کتابخانه مشهد (این دو کتاب با مشارکت آقایان عبدالله نورانی و تقی بینش تألیف یافته است).
- ۱۲- کتب قدیمی چاپی

- ۱۳- تحقیق و تحشیه الأنوار البهیه مرحوم شیخ عباس قمی
- ۱۴- مقدمه و تحقیق «أربعین» نورالدین عبدالرحمن جامی
- ۱۵- شرح حال و گزارش سیاسی و فرهنگی دوران امام رضا (علیه السلام)
- ۱۶- سیر تاریخی علم الحدیث (مندرج در یادنامه علامه امینی)
- ۱۷- مقدمه و تصحیح چهل حدیث حسین بن سیف‌الدین هروی
- ۱۸- مقدمه و إشراف بر طبع الحکم من کلام الإمام أميرالمؤمنین علی (علیه السلام)
- ۱۹- مقدمه و إشراف بر طبع هداية الأئمة إلى أحكام الأئمة از شیخ حرّ عاملی
- ۲۰- إشراف بر تحقیق و نشر سنن النبی (صلی الله علیه و آله) (دوره‌ی نه جلدی احادیث مسند

فقهی نبوی)

- ۲۱- مقدمه (شامل راوی شناسی، نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی) و تحقیق الصحیفه السجادیه
- ۲۲- مقدمه و تحقیق شرح جمل العلم و العمل ابن برّاج
- ۲۳- تحقیق المسائل الجارودیه شیخ مفید
- ۲۴- مقدمه تحقیقی بر کتاب المؤلف من المختلف شیخ طوسی
- ۲۵- مقدمه تحقیقی بر کتاب فرهنگ فرق اسلامی دکتر محمدجواد مشکور
- ۲۶- تاریخ حدیث
- ۲۷- پژوهشی درباره حدیث و فقه: دربردارنده مصاحبه‌ای درباره زندگی‌نامه استاد مرحوم کاظم مدیرشانه‌چی و بیست و نه مقاله علمی در موضوعات کلام، حدیث، اصول، فقه، ادیان، تاریخ، اخلاق، شرح رجال و اماکن مقدس.
- (استاد مدیرشانه‌چی مقدمه‌های تحقیقی دیگری نیز بر کتب حدیث، فقه، کلام و تاریخ اسلام تدوین نموده‌اند.

برخی آثار چاپ شده

- ۱- رساله فی الإستصحاب
- ۲- مبانی فقه
- ۳- اختصار و فیات الأعیان
- ۴- فرهنگ‌نامه‌ی و فیات دانشمندان اسلامی
- ۵- تاریخچه علم منطق
- ۶- الحاشیه علی الکفایه
- ۷- الحاشیه علی المکاسب
- ۸- تاریخ اسلام